

Győri Járásbíróság
P.20.936/2023/4.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III/ 0 1 3 8 5 - 0 / 2023		
Érkezett: 2023 JÚN 27.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány:	Meiléklet:	Kezelőiroda:

A Győri Járásbíróság

felperes által

alperes ellen szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt indított perében meghozta a következő

V é g z é s t :

A bíróság az eljárást felfüggeszti és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi annak megállapítása iránt, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:207. §-ának második mondata, azaz a „A bíróság ítéletében úgy rendelkezhet, hogy a tartásdíj évente, a következő év január 1. napjától a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosul” szövegrész alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, valamint a jelen eljárásban való alkalmazásának kizárása iránt.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ügyben irányadó tényállás:

A peres felek élettársi kapcsolatban éltek, amely kapcsolatukból [REDACTED] napján [REDACTED] nevű kiskorú gyermekük született. A felek kapcsolatának megszakadása óta a kiskorú gyermeket a felperes neveli a saját háztartásában.

A felperes keresetet terjesztett elő a bíróságon, kérve – egyebek mellett – hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy 2023. júniustól kezdődően fizessen meg minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 50.000.- Ft határozott összegű gyermektartásdíjat, valamint minden év augusztus hónapjában további 50.000.- Ft-ot iskolakezdési támogatás jogcímén. Kérte ezen túl, hogy a gyermektartásdíj összege évente, a következő év január 1. napjától a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosuljon.

Az alkalmazandó jogszabályok:

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:207. §-ának értelmében a tartásdíjat határozott összegben kell meghatározni. A bíróság ítéletében úgy rendelkezhet, hogy a tartásdíj évente, a következő év január 1. napjától a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex növekedésének mértékével – külön intézkedés nélkül – módosul.

Az indítvány:

A bíróság a Ptk. 4:207. § második mondatának alaptörvény-ellenességét észlelte, ezért az eljárását a Pp. 126.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján felfüggesztette, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011.

évi CLI. törvény 25.§ (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte az érintett szövegrész megsemmisítése és az alkalmazásának jelen ügyben való kizárása iránt.

Az alaptörvény-ellenesség:

1. A gyermektartásdíj „valorizációja”, azaz a Ptk. 4: 207.§-a:

A Ptk. 4:207. §-hoz fűzött indokolás szerint:

„A törvény az említetteket értékelve elveti a tartásdíj százalékos megállapításának lehetőségét, de a tartásdíj automatikus emelkedésére lehetőséget kíván biztosítani. Ezért kimondja, hogy a tartásdíjat határozott összegben kell megállapítani, de a bíróság, ha indokoltnak tartja, úgy rendelkezhet, hogy a tartásdíj évente indexálásra kerül: a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett éves fogyasztói árindex mértékével a következő év első napjától - külön intézkedés nélkül - módosul. Az indexálás alapvető feltétele, hogy annak aránya hivatalosan, mindenki számára hozzáférhetően közzé legyen téve és az végrehajtható is legyen. A fogyasztói árindex emelkedése egyértelmű képet mutat arról, hogy a jogosult kiadásai, indokolt szükségletei növekednek.”

Ehhez képest a Kúria joggyakorlat elemző csoportja által a rokонтartás szabályaival kapcsolatos ítélezési gyakorlatról összeállított, 2017.El.II.JGY.P.1. számú összefoglaló vélemény szerint:

„Az Igazságügyi Minisztérium szakértőinek a KSH-val egyeztetett véleményéből azonban kiderül, hogy a fenti jogszabályi rendelkezés nem pontos. Egyrészt a KSH kétféle éves fogyasztói árindexet tesz közzé, az egyik éves (az adott hónappal bezárólag az előző egy évben bekövetkezett árváltozásokat mutató), a másik az éves átlagos fogyasztói árindex, amely 12 hónapra átlagoltan tartalmazza a fogyasztói árak változását (ez utóbbiból derül tehát ki, hogy mennyit emelkedtek az árak az előző naptári év szintjén, pl. 2015-ben, 2016-ban). Nyilvánvaló, hogy a tartásdíj éves összegének emelkedésénél csak ez utóbbi használható. Másrészt az éves átlagos fogyasztói árindexet a KSH a következő év január 15-éig teszi közzé, az automatikus emelkedést tehát bajosan lehet január 1-jével elrendelni, ez a gyakorlatban csak február 1-től alkalmazható.” (24. oldal, 4. pont)

Szintén a joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleménye rögzíti azt is, hogy a fenti probléma miatt a törvényszöveg pontosítása már felmerült, azonban erre nem került sor, de a joggyakorlat elemző csoport ezt indokoltnak tartaná.

A gyakorlatban ebből következően van olyan álláspont, amely a törvényszövegnek megfelelő ítéleti – vagy a felek egyezségében rögzített – erre vonatkozó rendelkezést nem tartja végrehajthatónak, ezért az erre irányuló végrehajtási kérelmet elutasítja (a végrehajtási lap kiállítását megtagadja). Van ugyanakkor olyan álláspont is, amely függetlenül attól, hogy az „átlagos” szó nem jelenik meg, ennek alkalmazását tekinti irányadónak és nem foglalkozik az időbeli (a január 1-je és 15-e közötti időtartamból eredő) eltolódás problémájával.

Az eltelt időben a viszonylagosan alacsony éves átlagos fogyasztói árindex emelkedésre figyelemmel a szabály gyakorlati alkalmazására elég ritkán került sor, azonban az elmúlt néhány évben az infláció mértéke a többszörösére emelkedett, így egyre gyakoribb a felek részéről az ennek alkalmazására irányuló igény.

További problémát jelent, hogy nincs olyan jogszabály, amely kötelező előírást tartalmazna a KSH részére a Ptk. 4:207. §-ában megjelölt fogyasztói árindex emelkedés mértékének közzétételére

vonatkozóan. Általánosságban sincs jogszabályban rögzített előírás arra nézve, hogy a KSH milyen árindexet, milyen tartalommal, illetve milyen időpontban köteles közzétenni. Ebből következően a Ptk. vonatkozó rendelkezésének tartalmát nem jogszabály, hanem a KSH Elnökének döntése tölti meg tartalommal (vagy éppen üresíti ki), ami szintén a jogbiztonság sérelmét jelenti.

A bíróság álláspontja szerint a törvényszöveg ismertetett pontatlansága olyan mértékű, amely jogértelmezéssel nem oldható fel, a jogbiztonság sérelmét jelenti, ezért a norma alaptörvény-ellenes.

2. Az Alaptörvény sérelme:

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata jogállamiság követelménye részének tekinti a jogbiztonság követelményét, amelynek tartalma az alábbiakban foglalható össze:

„Az Alkotmánybíróság legutóbb a 34/2014. (XI. 14.) AB határozatában erősítette meg gyakorlatát arra vonatkozóan, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság egyik feltétlen ismérve a jogbiztonság. A jogbiztonság pedig az államtól, és elsősorban a jogalkotótól azt várja el, hogy a jog egésze, egyes részterületei és egyes szabályai is világosak, egyértelműek és a norma címzettjei számára is értelmezhetőek és követhetőek legyenek (Indokolás [116], [120]). A jogalanyoknak tényleges lehetőséget kell biztosítani arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz igazíthassák [25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132]. Ehhez pedig az szükséges, hogy a jogszabály szövege a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142]. Az Alkotmánybíróság értelmezésében megállapítható továbbá a jogbiztonság sérelme, ha a szabályban rejlő belső ellentmondás a jogalkalmazás során szükséges értelmezéssel nem kiküszöbölhető [1/1999. (II. 24.) AB határozat, ABH 1999, 25, 46]. A jogbiztonság sérelmét jelentheti továbbá az is, ha a normaszöveg ugyan érthető, de végrehajthatatlan [10/2001. (II. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123, 147].” (20/2020. (VIII. 4.) AB határozat, [67])

A bíróság álláspontja szerint a fentiekben kifejtett szabályozási pontatlanság olyan mértékű, amely miatt az érintett normák nem kellőképpen világosak, egyértelműek és az ebből eredő ellentmondások jogértelmezéssel nem kiküszöbölhetőek. Ebből következően indokolt az alaptörvény-ellenességnek az Alkotmánybíróság általi vizsgálata.

A fentiekre tekintettel a bíróság az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25.§ (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte.

Győr, 2023. június 20.

Dr. Németh Attila sk.
bíró

Kiadó:

